

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

PRIROČNIK ZA TUTORJE UNIVERZE NA PRIMORSKEM

Tutorstvo za tuje študente

Junij 2015

KAZALO:

1. UVOD	3
2. TUTORSKI SISTEM UNIVERZE NA PRIMORSKEM	3
2.1 Študentsko tutorstvo	4
2.2 Učiteljsko tutorstvo	5
3. TUTORSTVO ZA TUJE ŠTUDENTE	5
3.1 Naloge tutorja za tuje študente	5
3.2 Vloga za tutorje tujemu študentu:	5
4. INFORMACIJE O UREJANJU STATUSA TUJCA ŠTUDENTA.....	6

1. UVOD

Priročnik je namenjen tutorjem (učiteljem in študentom), študentom in vsem, ki sodelujejo v tutorskem sistemu na Univerzi na Primorskem (UP).

V prvem delu priročnika je predstavljen tutorski sistem na UP (kaj je tutorstvo, študentsko tutorstvo, učiteljsko tutorstvo), drugi del pa je namenjen tutorstvu za tuje študente; v tem delu so predstavljene pomembne informacije, ki so povezane z urejanjem statusa tuja (študenta) v R. Sloveniji.

Vsebina priročnika je usklajena s predpisi, ki so veljali v času njegove priprave. Tutorjem in ostalim uporabnikom priročnika priporočamo, da spremljajo spremembe Pravilnika o tutorskem sistemu na UP ter zakonodaje s področja urejanja statusa tujcev.

Vsebino priročnika je na svoji 18. redni seji dne 22. 6. 2015 potrdila Komisija za tutorstvo Univerze na Primorskem.

2. TUTORSKI SISTEM UNIVERZE NA PRIMORSKEM

Na podlagi 38. člena Statuta Univerze na Primorskem je Senat Univerze na Primorskem sprejel Pravilnik o tutorskem sistemu na Univerzi na Primorskem, ki je objavljen na spletni strani univerze: http://www.upr.si/index.php?page=ac_content&item=90. Priloga pravilnika so naslednji obrazci:

- poročilo tutorja študenta,
- poročila tutorja učitelja,
- vzorec certifikata za koordinatorja tutorjev na članici in na univerzi.

S pravilnikom je urejeno organiziranje in delovanje tutorskega sistema na UP. Informacije o tutorskem sistemu so objavljene na spletni strani univerze, in sicer: www.upr.si/index.php?page=static&item=188.

Tutorstvo na članicah UP: več informacij o tutorstvu na posamezni članici, vključno s seznamom tutorjev študentov in tutorjev učiteljev, je dostopnih na spletni strani članice v rubriki Tutorstvo

Kaj je tutorstvo

Tutorstvo je sistematično vodenje študentov skozi študij, pri čemer se ne osredotočamo strogo na njihov akademski razvoj, na težave pri študiju, temveč (in predvsem) tudi na njihov osebnostni razvoj. Tutorstvo je:

- poslušanje;
- skupno iskanje poti pri reševanju problemov;
- pomoč študentu pri:
 - razvoju in iskanju profesionalne poti, študijskega načrta;
 - načrtovanju in samovrednotenju svojega procesa učenja;
 - umeščanju v socialne, profesionalne mreže;
 - idr.

Namen tutorskega sistema na Univerzi na Primorskem je ustvariti pogoje za:

- organizirano skrb za razvoj vsakega posameznega študenta od vpisa v študijski program do zaključka študija;
- krepitev neposrednih stikov med študenti in učitelji ter med študenti, učitelji in UP kot celoto;
- uspešnejše vključevanje študentov v univerzitetno okolje;
- reševanje splošnih in specifičnih problemov študentov, še posebej študentov s posebnimi potrebami;
- izboljšanje študijskega uspeha, boljšo prehodnost študentov in višjo kakovost študija.

Tutorstvo torej ni:

- delo namesto študenta;
- razmišljanje namesto študenta;
- vnaprej pripravljen odgovor na vsako vprašanje;
- iskanje poti, ki predstavljajo slabši, manj kakovosten študijski proces, proces učenja.
- Tutor ni inštruktor! Če imajo študenti težave s predmetom, naloga tutorja ni, da bi študenta inštruiral! Tutor mora znati tutoranda usmeriti k učitelju.

Tutor je oseba, ki daje individualne ali v nekaterih primerih inštrukcije v majhnih skupinah. Namen tutorstva je pomagati študentu, da si sam pomaga, mu pomagati oziroma ga voditi do točke, ko postane samostojen in ne potrebuje več tutorja. Tutor študentu – tutorandu svetuje predvsem:

- reden obisk predavanj, vaj, seminarjev....
- pisanje lastnih zapiskov,
- sprotno opravljanje obveznosti (ne puščati težjih izpitov "za na konec"),
- pravočasne prijave in odjave od izpitnih rokov (Pravilnik o ocenjevanju in preverjanju znanja),
- izogibanje plagiatstvu, goljufanju pri izpitih,
- poznavanje pravilnikov in komisij,
- stalen stik s fakulteto (vključevanje v dodatne aktivnosti (druženje s sošolci, kontakt z učitelji),
- itd.

2.1 Študentsko tutorstvo

Študentsko tutorstvo je oblika tutorske dejavnosti, pri kateri študentje svetujejo svojim kolegom pri reševanju študijskih in drugih operativnih vprašanj na fakulteti in univerzi.

Študentsko tutorstvo je odgovorno delo. Tutor študent naj bi bil pozitivno naravnani, potrpežljiv, pripravljen pomagati ostalim študentom. Hkrati pa študentsko tutorstvo veliko daje; študenta tutorja pa bogati z novimi izkušnjami, poznanstvi, znanji.

Naloge tutorja študenta so predvsem:

- skrb za lastno usposabljanje (udeležba na uvodnem izobraževanju za tutorje in na drugih usposabljanjih za tutorje),
- svetovanje tutorandom pri iskanju pomoči za premostitev težav na študijskem področju in pri vključevanju v obštudijske dejavnosti in študijsko življenje;
- organiziranje spoznavnih in svetovalnih srečanj s tutorandi;

- upoštevanje navodil koordinatorja tutorjev študentov in koordinatorja tutorjev učiteljev;
- seznanjanje tutorandov s pravnimi in drugimi akti fakultete in UP, ki določajo njihove pravice in dolžnosti v času študija;
- spremljati svoje delo (voditi evidenco) in koordinatorju tutorjev študentov oddati poročilo o opravljenem delu (obrazec je priloga pravilnika).

2.2 Učiteljsko tutorstvo

Tutor učitelj na UP je lahko vsak visokošolski učitelj ali visokošolski sodelavec, ki je zaposlen na UP. Na lastno željo je tutor učitelj lahko tudi mladi raziskovalec. Tutorje učitelje imenuje Senat fakultete, mandat traja štiri leta. Tutor učitelj mora vsako leto koordinatorju tutorjev učiteljev na fakulteti oddati poročilo o opravljenem delu. Rok za oddajo in obliko poročila določa Pravilnik o tutorskem sistemu na UP.

3. TUTORSTVO ZA TUJE ŠTUDENTE

Tutorstvo za tuje študente je dejavnost, pri kateri študenti tutorji pomagajo tujim študentom ob prihodu v Slovenijo pri premagovanju kulturnega šoka in privajanju na novo okolje. Namenjeno je tujim študentom, ki prihajajo na UP v okviru programov mobilnosti in tujim študentom, ki so vpisani v študijske programe UP. Tutor tujemu študentu je tutor študent, ki v prijavi izrazi željo za tovrstno tutorstvo.

3.1 Naloge tutorja za tuje študente

Naloge tutorja tujemu študentu so predvsem:

- vzpostavitev stika s tujim študentom po elektronski pošti, še pred njegovim prihodom v Slovenijo,
- pomagati študentu pri administrativnih zadevah (pridobitev študentske izkaznice, nakup študentskih bonov, prijava začasnega bivališča, pridobitev davčne številke ipd.).
- pomoč pri orientaciji na članici UP in po potrebi svetovanje med študijem na UP,
- pomoč pri integraciji v slovensko okolje,
- seznanitev z obštudijskimi dejavnostmi UP.

Pri pomoči se tutorji študenti lahko obrnejo na Sektor za izobraževalno in mednarodno dejavnost UP ter na mednarodne pisarne na fakultetah.

Strokovne službe članic UP, ki so zadolžene za mednarodno izmenjavo študentov, vsako leto pred prihodom **tujih študentov v okviru programov** mobilnosti koordinatorju tutorjev učiteljev članice posredujejo seznam tujih študentov.

Referati članic UP pred začetkom študijskega leta oziroma najkasneje do 30. 9. koordinatorju tutorjev učiteljev na članici posredujejo seznam tujih študentih, ki so vpisani v študijske programe članice.

3.2 Vloga za tutorje tujemu študentu:

Kandidati za tutorje študente morajo prijavi na razpis za tutorje študente priložiti osebni portfolio (življenjepis/CV kandidata, izpis ocen (indeks) in morebitne druge priloge, relevantne za funkcijo tutorja, ki jih določi članica sama).

Kandidat za tutorja, ki želi biti tudi tutor tujemu študentu, to navede že v prijavi.

Vrednotenje tutorstva: Tutorstvo za tuje študente je ovrednoteno skladno s pravilnikom o tutorskem sistemu na UP.

4. INFORMACIJE O UREJANJU STATUSA TUJCA ŠTUDENTA

Pri urejanju statusa tujca študenta so študentom (tutorjem) v pomoč ERASMUS koordinatorji na pedagoških članicah UP: http://www.upr.si/index.php?page=ac_content&item=95.

Prav tako lahko tuji državljani (študenti) informacije povezane s pridobitvijo dovoljenja ter bivanjem v Sloveniji dobijo tudi na spletni strani www.infotujci.si. Informacije so v slovenskem jeziku ter še v šestih tujih jezikih (francoski, španski, angleški, ruski, bosanski in albanski).

Urejanje statusa tujca študenta¹

Prebivanje tujcev v Republiki Sloveniji ureja Zakon o tujcih (Ztuj -2), ki je dostopen tudi na naslovu: <http://www.uradni-list.si/pdf/2014/Ur/u2014045.pdf#/u2014045-pdf>. Pristojni organ za prebivanje tujcev v Sloveniji je upravna enota glede na kraj kjer tuj študent živi oziroma namerava prebivati.

Zakon o tujcih ureja bivanje za državljane tretjih držav in državljane članic Evropske unije ter državljane Evropskega gospodarskega prostora.

Razlike med obema kategorijama tujcev v:

- načinu prihoda tujih študentov v Slovenijo ter
- obsegu dokazil.

Državljeni Evropske unije (EU) in Evropskega gospodarskega prostora (EGP)

Države EU: Belgija, Francija, Nemčija, Italija, Luksemburg, Nizozemska, Danska, Irska, Združeno kraljestvo, Grčija, Portugalska, Španija, Avstrija, Finska, Švedska, Ciper, Češka, Estonija, Latvija, Litva, Madžarska, Malta, Poljska, Slovaška, Slovenija, Bolgarija, Romunija, Hrvaška.

Države EGP: države članic Evropske unije, Norveška, Islandija in Lihtenštajn.

Pomembni členi iz Zakona o tujcih so:

- **119. člen** določa, da lahko državljani EU v Republiki Sloveniji prebivajo največ tri mesece brez dovoljenja (šteto od dneva prihoda) v državo. V primeru, da želijo prebivati dlje, morajo pred iztekom trimesečnega roka pri upravni enoti zaprositi za izdajo potrdila o prijavi prebivanja. V času odločanja v državi prebivajo na podlagi potrdila o vloženi prošnji. Za razliko od državljanov tretjih držav, državljani članic EU že vstopijo v Republiko Slovenijo in tu zaprosijo za izdajo potrdila o prijavo prebivanja.

¹ Povzeto po predavanju Anite Starc z Upravne enote Koper z naslovom »Urejanje statusa tujca študentov v RS« na usposabljanju za tutorje z naslovom »Biti v pomoč tujim študentom«, ki je potekalo dne 27. 2. 2014.

- **122. člen** določa, da se državljanu EU in EGP, ki želi študirati v Republiki Sloveniji izda potrdilo o prijavi prebivanja, če ima :
 - veljavno osebno izkaznico ali potni list,
 - dokazilo o sprejemu na študij ali drugo obliko izobraževanja;
 - zadostna sredstva za preživljanje;
 - ustrezno zdravstveno zavarovanje.

Postopek

Študent mora prošnji priložiti:

- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju (evropska kartica zdravstvenega zavarovanja ali certifikat, ki začasno nadomešča kartico)
- za izkazovanje sredstev za preživljanje zadošča pisna izjava študenta o tem, da z navedenimi sredstvi razpolaga;
- dokazilo o sprejetju na študij oziroma na študijsko izmenjavo;
- prošnja za izdajo potrdila o prijavi prebivanja se vloži pri upravni enoti;

Prošnji se poleg zahtevanih listin priloži barvno fotografijo; prav tako je potrebno plačati upravno takso.

Če prošnja ni popolna, se stranki pošlje poziv za dopolnitev, v katerem je naveden tudi rok dopolnitve.

Drugi podatki v zvezi s postopkom:

- potrdilo o prijavi prebivanja se vroča obvezno osebno;
- če študent dovoljenja ne prevzame v roku na vabilu, se postopek ustavi;
- obvezna prijava začasnega prebivališča.

Državljeni tretjih držav

Državljeni tretjih držav so državljani vseh držav, razen držav članic EGP, kamor sodijo države članice Evropske unije, Norveška, Islandija in Lihtenštajn).

Pomembni členi iz Zakona o tujcih so:

- **33. člen (splošni) določa:**

- veljavni potni list, ki velja tri mesece dlje od nameravanega prebivanja v Republiki Sloveniji,
- ustrezno zdravstveno zavarovanje,
- zadostna sredstva za preživljanje mesečno najmanj v višini osnovnega zneska minimalnega dohodka v Republiki Sloveniji.

- **44. člen (posebni člen) določa:**

- da se dovoljenje za začasno prebivanje iz razloga študija izda tujcu, ki je sprejet na študij, druge oblike strokovnega izobraževanja, strokovnega usposabljanja, ali pa bo sodeloval v mednarodni študijski izmenjavi v ustreznih izobraževalnih ustanovah v Sloveniji;
- dovoljenje se izdaja za čas študija, najdlje za obdobje enega leta in se lahko podaljša;
- pogoj za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje je tudi dokazilo o sprejemu na študij, mednarodno izmenjavo, specializacijo, strokovno usposabljanje ipd, katero izda pristojna izobraževalna ustanova;
- dovoljenja za začasno prebivanje iz razloga študija omogoča delo preko študentske napotnice.

Prihod v Republiko Slovenijo in bivanje v državi

Prvo dovoljenje za prebivanje mora študent pridobiti še pred prihodom v Republiko Slovenijo. Prošnja se vloži pri pristojnem diplomatsko konzularnemu predstavništvu (DKP) Republike Slovenije v tujini (34.člen Ztuj). Prošnjo rešuje upravna enota, vročitev dovoljenja se opravi ponovno na DKP.

Prošnja za podaljšanje dovoljenja se vloži pred potekom dovoljenja pri pristojni upravni enoti, ki tudi rešuje zadevo.

Vizum za dolgoročno prebivanje (Vizum D) se pridobi na DKP pred prihodom v Republiko Slovenijo. Pred iztekom veljavnosti vizuma D mora imetnik na upravni enoti zaprositi za izdajo dovoljenje za začasno prebivanje, pri čemer se mu izda potrdilo, ki velja kot dovoljenje za začasno prebivanje dokler dovoljenje ni dejansko izdano.

Postopek

Študent mora izpolniti predpisan obrazec v slovenskem jeziku ter prošnjo utemeljiti z naslednjimi prilogami:

- biometrična fotografija obraza,
- dati mora dva prstna odtisa,
- overjena kopija veljavnega potnega lista,
- dokazilo o sprejetju na študij oziroma na študijsko izmenjavo,
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju,
- dokazilo o zagotovljenih sredstvih za preživljanje,
- potrdilo iz kazenske evidence matične države,
- potrdilo o plačilu konzularne ali upravne takse.

V primeru, da je prošnja nepopolna, se študentu (oziroma pooblaščenцу) pošlje zahteva za odpravo pomanjkljivosti, kjer je navedeno, kaj je potrebno še priložiti ter rok za dopolnitev prošnje. Rok se lahko podaljša, vendar je potrebno prošnjo za podaljšanje roka vložiti pred njegovim iztekom.

Drugi podatki v zvezi s postopkom:

- potrdilo o prijavi prebivanja se vroča obvezno osebno;
- če študent dovoljenja ne prevzame v roku na vabilu, se postopek ustavi;
- obvezna prijava začasnega prebivališča.

Ustrezno zdravstveno zavarovanje je:

- obvezno zdravstveno zavarovanje v Republici Sloveniji,
- evropska kartica zdravstvenega zavarovanja,
- komercialno zdravstveno zavarovanje, ki krije najmanj nujna tveganja v Republici Sloveniji, pri čemer zavarovalna vsota ne sme biti nižja od 30 000 €;
- potrdilo nacionalnega nosilca zavarovanja na podlagi sporazuma z Republiko Slovenijo (Srbija, Črna gora, BiH in Makedonija).

Dokazovanje zadostnih sredstev za preživljanje:

- pisna in overjena izjava staršev o preživljanju (ter izpisek iz RMK);
- dokazilo o upravičenosti do štipendije;

- sredstva na podlagi pogodbe sklenjene v obliki neposredno izvršljivega notarskega zapisa v Republiki Sloveniji (preverja se tudi sredstva preživljavca),
- prilivi iz naslova študentskega dela v zadnjih treh mesecih pred vložitvijo prošnje.

Ostali podatki v zvezi s postopkom:

- študenta lahko v postopku zastopa pooblaščenec (pisno pooblastilo);
- prošnje/vloge morajo biti napisane v slovenskem jeziku;
- dovoljenje se izda v obliki biometrične izkaznice;
- vročitev dovoljenja za prebivanje je obvezno osebna;
- plačilo upravne takse za izdajo dovoljenja za prebivanje ter stroška izdelave biometričnega dovoljenja;
- overjen prevod listin v tujem jeziku v slovenski jezik (ni vedno potrebno);
- skrbno ravnanje z biometričnim dovoljenjem;
- stranka mora v roku treh dni od dneva vstopa v Republiko Slovenijo na podlagi vizuma D ali dovoljenja za začasno prebivanje pri upravni enoti prijaviti naslov začasnega prebivališča (dokazilo o pravici do prijave);
- v postopku podaljšanja dovoljenja pa se prijava začasnega prebivališča obnovi v roku 8 dni od dneva vročitve dovoljenja za začasno prebivanje.